Manifest per una societat lliure d'edatisme

1 d'octubre de 2025 - Dia Internacional de les Persones Grans

Avui les persones grans alcem la veu per exigir una societat que ens respecti, ens valori i ens inclogui sense que la nostra edat es converteixi en motiu de discriminació o exclusió. Som dipositàries d'experiència, coneixement i memòria, i tot i això sovint som invisibilitzades, menystingudes o reduïdes a estereotips injustos que no reflecteixen la nostra realitat.

Cal denunciar i combatre l'edatisme, una forma de discriminació silenciosa però profundament arrelada que s'alimenta de prejudicis i simplificacions. Aquests estereotips ignoren la diversitat d'experiències i maneres d'envellir, i imposen un criteri únic i excloent. Les dones grans són les més afectades, ja que pateixen una doble discriminació: per raó d'edat i de gènere, fet que n'agreuja l'exclusió social.

L'edatisme es manifesta en tots els àmbits i de moltes maneres: quan se'ns exclou del món laboral, quan se'ns nega la capacitat de decidir, quan els mitjans de comunicació ens retraten com a febles o dependents, o quan se'ns tracta amb condescendència i quan s'utilitza com a argument per desenvolupar polítiques i pràctiques discriminatòries sense tenir en compte la nostra opinió. Aquestes actituds no només ens afecten personalment, sinó que també empobreixen la societat, sense reflectir la riquesa de la diversitat generacional.

S'ha d'erradicar l'edatisme, per promoure la igualtat i la justícia en totes les etapes de la vida. I també s'han de promoure polítiques i lleis que ens protegeixin contra la discriminació basada en l'edat, i fomentar la inclusió i el respecte mutu entre les diferents generacions.

Rebutgem qualsevol intent de generar confrontació entre joves i grans. El futur es construeix des del diàleg, el respecte mutu i la col·laboració entre totes les generacions. El conflicte entre edats és una fal·làcia que divideix, mentre que la convivència i la solidaritat intergeneracional enforteixen el teixit social i democràtic.

Per això fem una crida a tota la societat —institucions, entitats, empreses, mitjans i ciutadania— per al següent:

- Reconèixer la dignitat en totes les edats. Valorar l'aportació de les persones grans, pel que han fet i pel que encara poden oferir.
- Implementar polítiques públiques que assegurin la igualtat i la participació, que garanteixin drets i oportunitats en tots els àmbits de la vida que fomentin l'envelliment actiu i combatin l'exclusió.

- Transformar el relat social. Trencar amb els estereotips en els mitjans de comunicació, que tenen un paper important en la construcció social, i per oferir imatges justes i diverses de la vellesa.

- Educació inclusiva. Incorporar en l'educació continguts que ajudin a identificar i eliminar l'edatisme, i fomentar així el respecte i la convivència des de petits.

- Impulsar el diàleg intergeneracional. Crear espais de trobada i intercanvi per compartir coneixements, valors i experiències, i per trencar prejudicis i construir ponts.

- Fomentar la cultura de la pau. En un món marcat per conflictes armats i crisis humanitàries, on les persones grans sovint són les més vulnerables i oblidades, cal promoure una societat basada en el respecte, l'empatia, el diàleg i la resolució pacífica dels conflictes.

- Valors democràtics. Enfortir la democràcia des del compromís actiu i la inclusió de totes les edats per aconseguir una societat més justa que no retalli drets i despesa social.

Volem envellir amb dignitat, no amb por. Som una part activa de la societat, som artífexs de la nostra vida i un grup social amb identitat i drets compartits. Perquè el valor d'una persona no disminueix amb l'edat, i perquè una societat justa i madura és aquella que no deixa ningú enrere.

La nostra societat serà realment justa només quan sigui inclusiva per a tothom i lliure de discriminació per l'edat.

Entitats promotores del Manifest:

Associació ciutadana pels Drets de les Dones; Associació per la defensa de la Gent Gran; Associació per la Cooperació Desenvolupament de la Dona; Associació Gent Gran de Virrei Amat, Barcelona; Agrupació Cultural Sant Jordi; Ajuntament de Barcelona; Associació Jubilació Anticipada Sense Penalitzar; Catalunya en Comú; Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona; Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO de Catalunya; CONEX; ERC; FATEC; Fundació FiraGran; Junts per Catalunya; Observatori d'Igualtat de Tracte i Oportunitats de Catalunya; PSC; Som Seniors; Taula de Gent Gran de Sant Andreu, Barcelona; Clínica jurídica Dret al Dret Persones Grans; UJP-UGT; Xarxa Municipal de Casals de Persones Grans de Barcelona.